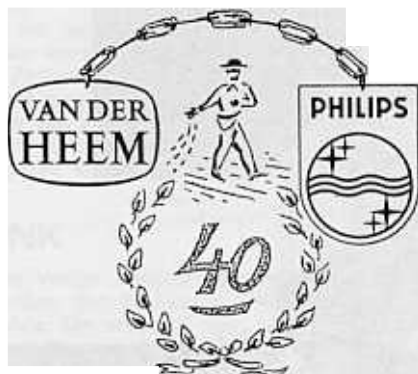

1930 - 15 maart 1970

Radiolaboratorium. Twee jaar later werd jou verzocht de leiding op je te nemen van de Ontwerpgroep, die daarna een zeer snelle ontwikkeling moest doormaken en door jouw bekwame leiding met uitstekende produkten kon verschijnen. Na zeven jaar volgde je benoeming tot algemeen procuratiehouder en onderdirecteur, waarna in 1946 de direkte leiding van de fabriek in jouw handen werd gelegd. Wederom tien jaar later, in 1956, volgde je benoeming tot leider Ontwerpgroep en tevens van de Fabricagegroepen. Reeds een jaar

Zaaier: Symbool en Motor

Het verheugt ons van de heer L. C. M. J. Gussenhoven, President-commissaris van Van der Heem N.V., voorzitter van de Jubileumcommissie, een persoonlijk woord te hebben ontvangen, gericht aan onze jubilerende directeur, ir. P. G. Zaaier.

Beste vriend Zaaier,

Het is met zeer veel genoegen dat ik voldoe aan het verzoek van de redactie van ons oude VDH-tje iets te schrijven ter gelegen-

later, door het plotselinge overlijden van onze directeur, de heer J. van der Heem, werd je in de Directie opgenomen met behoud van genoemde verantwoordelijkheden, aangevuld met de leiding van de afdeling Personeelzaken. Op die manier kreeg je bemoeiingen in de sociale sector.

In de genoemde periode heeft onze onderneming aanzienlijke uitbreidingen ondergaan. Het begon met de Fabricage-afdeling van wat toen het Rijwiel-Solex heette. In dezelfde periode kwam de fabriek, later uitgebreid met nog twee fabricage-eenheden, in Utrecht en tenslotte de grote uitbreiding in Sneek.

Als aan de goede eigenschappen van een leider wordt toegeschreven het kiezen en het verwerven van de juiste medewerkers en het aanwijzen en benoemen van de juiste personen op de juiste plaatsen, dan kan jou deze lof zonder meer worden toegezwaaid. Allen, die jou in het dagelijkse werk hebben leren kennen, we-

(Vervolg: pag. 2)

Zaaijer: Symbool en Motor

ten dat zij in jou een scherp opmerker vinden met een uitstekend geheugen en een duidelijk gevoel voor hoofdzaken met het vermogen op kritieke momenten de puntjes op de „i” te zetten en, waar nodig, wat meer in details af te dalen. Dit deed je nooit langer dan strikt nodig was; het was jouw streven de leiding volledig over te laten aan diegenen die daarvoor waren aangesteld. Zo spoedig mogelijk keerde je dan terug naar de grote lijn, waarbij vanuit de top slechts hier en daar de vinger op de pols zou worden gehouden.

Wij leerden je kennen als een man, die open staat voor scherpe economische en technische argumenten, maar evenzeer voor de gevoelswaarden en de persoonlijke aspecten, die in een gecompliceerde organisatie steeds zo'n belangrijke rol spelen. Je weet daarbij voortdurend de essentiële zaken duidelijk te stellen en bij anderen daarvoor aandacht op te eisen.

Mochten er gevoelaspecten aan de orde zijn, dan weid je niet uit over de achtergronden of gevoelige zaken, die daarbij betrokken zijn, maar je hebt een bijzondere vaardigheid om met een kwinkslag, met gevoel voor humor, de goede sfeer te bewaren en snel te komen tot een conclusie, waarin wel degelijk aan deze subjectieve zaken aandacht wordt besteed. In de onderhandelingen met de vakorganisaties over de CAO's, die met een zakelijke achtergrond soms vrij hard moesten worden gevoerd, werden de contacten als bijzonder prettig ervaren. Ook van de zijde van de organisaties is herhaaldelijk de waarde van het goede gesprek en de positieve sfeer bij Van der Heem genoemd.

MOEILIJKE TIJDEN

Ik weet, dat bij de leiding van een onderneming — in de Indoheem-periode betrof dat bijna zesduizend werknemers — de functie aan de top veelal een geïsoleerde functie is. Men komt tot principe-beslissingen, tot het bekijken van een neerslag van de werkelijkheid in grafieken, cijfers en rapporten. Maar de persoonlijke houding, de eigen visie, het vertrouwen in de onderneming is zo moeilijk voelbaar voor de grote groep medewerkers. Ik geloof, dat in de bewogen tijden, met zoveel moeilijkheden, waarbij wij eerst de pogingen in de richting van een eigen fusie hebben meegemaakt en daarna de voorbereiding en realisatie van het opnemen van Van der Heem in het Philips Concern, dat in die periode jouw karaktereigenschappen voor de medewerkers zo veel duidelijker zijn geworden.

Zo was, na de invoeging in de Eindhovense gelederen, de beslissing om Sneek te sluiten een moeilijke zaak. Wij herinneren ons, hoe jij, met inachtneming van alle nodige stappen, die beslissing in Sneek bent gaan mededelen; hoe je persoonlijk met de vakorganisaties, met het kader en met de Ondernemingsraad en tenslotte met de gehele, verzamelde personeel dit punt besproken hebt en de beweegredenen uitvoerig hebt toegelicht. Het was in die situatie, dat een ieder voelde, hoezeer de mens Zaaijer hierbij betrokken was.

Ook in Den Haag liggen een paar moeilijke jaren achter ons. Vooral mede dank zij jouw voortdurende inspanning, is de omschakeling van de gehele bedrijfsgemeenschap naar een andere organisatie, nieuwe produkten en een andere leiding, zo bevredigend verlopen.

TROUW EN CONTINUÏTEIT

Het mag dan zijn, dat er in Nederland stemmen opgaan die beweren dat wisseling van werkgever verfrissend en gunstig werkt, zeker is hier ook de waarde van de getrouwe, stevige, constant gerichte medewerker aan de orde. Graag wijzen wij hierop, niet alleen omdat hier sprake is van een zeldzaam jubileum, maar vooral ook omdat wij om ons heen dagelijks de grote waarde van een goede gemeenschap, een vertrouwd contact en een prettige verstandhouding ontdekken en daarop moeten bouwen.

EEN PERSOONLIJK WOORD

De stafleden om je heen achten het een wijs besluit je werkzaamheden, met het oog op je naderende pensioneringsdatum, te richten op de zaken, die in deze nieuwe overgangsfase de grootste urgentie hebben. Men hoort je nogal eens zeggen: „Ik kan dat zelf wel aanpakken, maar dan zou ik het binnen zeer korte tijd moeten overdragen en daardoor de continuïteit van de actie verstoren.”

Je kunt jezelf mobieler gaan gedragen en dat is erg prettig, omdat men nu meer dan vroeger jouw gezicht ziet. Men hoort wel zeggen: „Fijn, Zaaijer is even hier geweest” en dat zijn dan de mensen die in een uit-hoek van ons omvangrijk gebouwencomplex hun dagelijkse arbeid verrichten en veelal zich vergeten wanen in de organisatie, die zich zo snel wijzigd.

Alle verandering geeft onrust en vooral in de moeilijke jaren, waarin wij als Van der Heem zijn overgegaan in het Philips Concern, bracht dit voor vele medewerkers onzekerheid en dus spanning met zich mede. Ik heb jou altijd gezien als een bakker voor de oude Van der Heemers, die zich in het nieuwe gareel moesten aanpassen en aan de nieuwe situatie moesten wennen; als degene tot wie zij zich altijd met hun zorgen konden wenden. Ik geloof dat ik uit naam van al deze mensen spreek, wanneer ik jou hiervoor oprechte dank betuig. Daarom Zaaijer, ben ik ervan overtuigd, dat dit jubileum, op dit moment door de groei van de omstandigheden, een bijzonder goed jubileum, op een bijzonder goed moment betekent.

Allen wensen je graag van harte — echt van harte — geluk met dit lustrum en met de gelukkige omstandigheden, waarin je met je gezin en je naasten verkeert en willen hierbij jou met allen die je dierbaar zijn, voor de toekomst het allerbeste toewensen!

Louis Gussenhoven.

VERTREK NAAR HILVERSUM

Dezer dagen is de benoeming bekend geworden van de heer A. Constandse in de functie van leider van de Personeelsdienst van de Commerciële Afdelingen mede belast met uitzendingen naar het buitenland. Wij wensen de heer Constandse van harte geluk met deze mutatie, die hem terugbrengt in de hem zo vertrouwde omgeving van 't Gooi.

Aangezien in principe de aanvaarding van de nieuwe functie per 1 april a.s. zal plaatsvinden, zullen in de overgangperiode de werkzaamheden in Den Haag zich beperken tot waarschijnlijk één dag per week.

HULDIGING VAN

Ir. P. G. ZAAIJER

De officiële huldiging van onze directeur, de heer ir. Zaaier, zal plaatsvinden in de Kleine Kantine (bij de voormalige Kastenfabriek) op vrijdagmiddag 20 maart a.s. van kwart vóór drie tot circa half vier.

Door de aangewezen ruimte kan deze bijeenkomst, behalve door genodigden van buiten ons bedrijf, helaas slechts door een afvaardiging van onze bedrijfsgenoten worden bijgewoond.

De toespraken zullen evenwel door allen via de bedrijfsomroep kunnen worden gevolgd. In het ontspanningsgebouw zal diezelfde middag de receptie worden gehouden.

Ieder zal, aansluitend aan het einde van zijn/haar werktijd in de gelegenheid zijn de heer Zaaier persoonlijk geluk te wensen. Met het oog op de te verwachten belangstelling zijn er voorzieningen getroffen, dat tot half acht deze ontvangst kan worden voortgezet. U bent dus van harte welkom.

DANK

In ons vorige nummer verzuimden wij te vermelden, dat de heer B. Meerman, oudgediende, zijn vroegere chef en bazen hartelijk dankt voor de attentie die hij ter gelegenheid van de achter ons liggende feestdagen mocht ontvangen. Dit verzuim hopen wij hiermee te hebben hersteld.

J. van de Poel bejubeld

Het was een drukke dag, de 26e februari, voor de heer en mevrouw Van de Poel. Eerst 's morgens de „ontvangst ten Gemeentehuize”, zoals dat heet, waar de jubilaris de eremedaille behorend bij de Orde van Oranje-Nassau werd opgespeld.

's Middags met de gehele familie op bezoek bij de Directie en direkt daarna de receptie in het ontspanningsgebouw, waar onze huisband, de Bartenders, de vele aanwezigen tot meezingen noodde.

De heer Van de Poel is een vrij stille figuur. Maar op onze vraag hoe hij zijn jubileum had ervaren antwoordde hij: „Het is een onvergetelijke dag geworden”. En daar gaat het maar om.

OPEN BRIEF AAN ROBIJNEN JUBILARIS

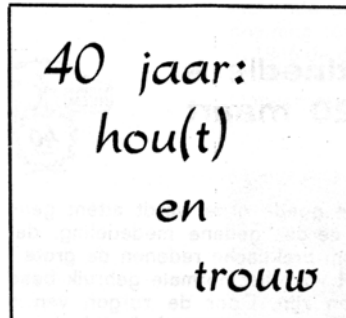
Beste De Rooy,

Als jongen van een jaar of zes kwam ik regelmatig door de Trembleystraat en keek dan vol ontzag naar een van de raamvensters, waarachter enorme cactussen stonden opgesteld. Ik heb toen nooit geweten dat ik later veel, heel veel te maken zou krijgen met de mijnheer (J. P. de Rooy) die in dat huis woonde en er nu nog woont.

Het is zover dat, 28 maart 1970, voor jou, De Rooy, het moment is gekomen waarop je terugdenkt aan een periode van 40 jaar werk bij Van der Heem.

Het is gebruikelijk om bij jubilea te denken aan moeilijke en goede tijden, die er in de 40 jaren Van der Heem-De Rooy ongetwijfeld geweest zijn.

Het is eveneens gebruikelijk om voor de jubilaris dit stuk leven te belichten en goede wensen uit te spreken door middel van een receptie. Het is echter niet mogelijk het jubileum met

een receptie te vieren omdat je de laatste maanden door ziekte niet aanwezig kon zijn. Toch willen wij je feliciteren met deze 40 jaar en daarbij trachten, zij het dan langs deze weg, de schijnwerpers te richten op jouw persoon. Ik wil dit graag op twee manieren doen. Allereerst via het dossier, dat er uiteraard bijzonder geschikt voor is. 28 maart 1930 ben je in dienst getreden bij de firma Van der Heem & Bloemsma als timmerman bij de afdeling Huisvesting. Je hebt mij en anderen veel verteld over de fabriek van die tijd, het pand in de Stortenbekerstraat, waarbij ik gemerkt heb dat je goed op de hoogte was van alle daar gedane verbouwingen. Hoe daar muren gestaan hebben, die, zoals ir. Peelen het bij je 25-jarig jubileum uitdrukte, in jouw enthousiasme met één klap geveld werden. Van 1-10-1940 tot 1-7-1944 vermeldt het dossier een functie in de Meubelcontrole, waarna een aanstelling volgde tot chef Huisvesting. Ik meen dat de analen ons hier in de steek laten, gezien de activiteiten tijdens de oorlogsjaren en daarvoor. De periode van oorlog en het in veiligheid brengen van machines, deden de Van der Heemers hopen op betere tijden, die ook inderdaad gekomen zijn.

1 september 1945 volgde de benoeming tot chef Houtbewerking in de toenmalige houtfabriek, later in de in 1957 geopende Kastenfabriek. Gedurende het laatste jaar is je werkterrein verlegd en ik geloof dat het je goed gedaan heeft op het Woningbureau blijkt te kunnen geven van een kennis van zaken, die jij als geen ander bij ons bezit.

In de tweede plaats De Rooy zelf. Een man van wie je weet dat hij er is. Zeilen, vissen, schaken, autorijden, tot in de perfectie.

We moeten stellen, beste De Rooy, dat je het ons wel eens moeilijk hebt gemaakt. Je bent een vechter die niet zomaar opzij gaat. Ik heb dat gemerkt toen jij mij leerde schaken. Ik dacht: „Gezellig in de pauze een vluggertje met De Rooy”. Je hebt mij een bibliotheek laten aanschaffen van schaakboeken om de openingen te bestuderen. Jammer genoeg heb ik maar één keer gewonnen en dan nog door stiekem bij de opening je dame van het bord te halen. Maar je was zo vol vertrouwen dat je dat niet merkte. Een kerel met een fenomenaal geheugen: schaakstellingen van 25 jaar geleden op het bord zetten is verbazingwekkend. Je hebt me wel eens verteld dat je vooral voor de oorlog, zo bezeten was van dit spel, dat je als je 's morgens wakker werd de cijfers van de wekker voor schaaktekens aanzag.

Zeilen, hoe doe je dat? Vóór de oorlog voor De Rooy geen probleem. Eerst bouwde je een open zeilboot, daarna een kajuitjacht volgens eigen ontwerp. Zelfs je toenmalige directeur, de heer Jan van der Heem, had er moeite mee als je kans zag boven hem langs te zeilen. Vissen! Moet ik daar iets van zeggen? Dat gelooft toch niemand.

Al met al weten wij dat jij, voor ons de houtkenner die nog ouderwets aan hout ruikt om het te determineren, een man bent van recht door zee, recht er op af, zonder bijbedoelingen.

Ik wens je van harte beterschap, een fijne dag op 28 maart met je gezin en bedankt voor alles wat jij mij geleerd hebt.

N. Overbeeke.

Afscheid van J. W. Reijndorp

Na 6 jaar OR-werk te hebben verricht nam de heer J. W. Reijndorp (Technische Bedrijven) op 18 februari j.l. afscheid van de Raad. Hij wordt opgevolgd door de heer A. G. P. de Vree (Montage Periferie). Wij wensen de heer De Vree veel succes in deze nieuwe functie.

Ideeën

De eerste beloning gold ditmaal de heer P. J. Kessens, afdeling Staalmagazijn. Hij stelde voor de metaalstellingen aan te passen, waardoor doelmatiger kan worden gewerkt, ook met het oog op schilderwerk achter de stellingen. Hij ontving hiervoor een bedrag van f 50,—.

Voor zijn idee tot wijziging van de matrijs voor de voet van de rietrelais, waardoor penbreuk wordt vermeden, althans sterk wordt verminderd, ontving de heer H. P. van Beveren, afdeling Gereedschapmakerij, een beloning van f 75,—.

GESPREGSGROEPEN

De instelling van gespreksgroepen heeft zo langzamerhand in alle afdelingen van de onderneming plaatsgevonden. In het algemeen wordt zowel door de leiding als door de groepen medewerkers deze vorm van contact als een goede zaak gezien. Evenwel leven in de kringen der deelnemers en betrokkenen nog vele wensen, die ongetwijfeld geleidelijk aan aan de orde zullen komen.

Het blijkt dat de vorm waarin een gespreksgroep tot stand komt, onderling nogal verschilt. In sommige groepen vindt een roulering van deelnemers volgens een vast plan plaats. In andere worden, min of meer spontaan, de deelnemers kort voor de bijeenkomst gevraagd. De uitnodiging gebeurt dan na overleg van de chef met een Ondernemingsraadlid en één of twee leden van de afdeling. In de praktijk zijn al heel wat zaken aan de orde geweest, die de duidelijkheid over het werk, afstemmingskwesties of interne afspraken betroffen.

Het bleek moeilijker tot een systeem te komen in de vrij complexe Ontwikkelafde-

Nieuws van de Teener-Workshop-Band

Een maand of wat geleden is in de Teener-Workshop het idee geboren een band op te richten. Na lang zoeken is een voorlopige formatie ontstaan, bestaande uit 7 man, t.w.: 2 organisten, een basgitarist, een sologitarist, 2 zangers en een drummer. De technische installatie is nog niet geheel compleet maar desondanks proberen wij zo vlug mogelijk een optreden te verzorgen. Dit alles hebben wij te danken aan de heer Buskens van P.Z. en de heer Mulder van de Teener-Workshop, alsmede aan de heer Verpoorten, die voor de technische apparatuur zorgt. Wij hebben van het bedrijf een mooie bijdrage gekregen om ons instrumentarium te verrijken. Wie geeft ons een naam? Suggesties gaarne aan Bernie de Jong, Teener-Workshop.

Kantinedienst op 20 maart

Voor de goede orde wordt attent gemaakt op de eerder gedane mededeling, dat 20 maart om praktische redenen de grote kantine niet voor het normale gebruik beschikbaar kan zijn. Door de zorgen van onze Kantinedienst zullen hulpuitdeelplaatsen worden ingericht voor eetwaren; 's ochtends zal normaal koffie worden bezorgd op de afdelingen; op lunchtijd zullen er verkoopposten met belegde broodjes zijn; koffie wordt aangeboden door het bedrijf. 's Middags wordt wederom de koffie aangeboden via dezelfde uitdeelposten.

Voor de overwerkers wordt de warme maaltijd na 17.00 uur in de Kleine Kantine (Kastenfabriek) geserveerd.

Proficiat

Onze Burgerlijke Stand vermeldt deze keer twee gezinsuitbreidingen. Het gezin van collega E. R. van Ham werd uitgebreid met een dochter en het gezin van H. J. de Jong met een zoon. Wij wensen beide gezinnen van harte geluk!

Driemaal is (jubileum) Scheeprecht

De redactie feliciteert de volgende jubilarissen die op 16 maart a.s. 12½ jaar bij het bedrijf zijn:

P. Bruyn, afd. Plaatbankwerkerij

J. Dekker, afd. Plaatbankwerkerij

W. Oskamp, afd. Proefwerkplaats en wenst hun een prettige jubileumdag en nog vele goede jaren bij Van der Heem.